

MUZEUM ODRY (FOMT w projekcie SZKOŁA W MIEŚCIE

Muzeum Odry i Fundacja Otwartego Muzeum Techniki – o nas

Fundacja Otwartego Muzeum Techniki została powołana do życia 20 lat temu z inicjatywy przedsiębiorców, rektorów wrocławskich uczelni wyższych oraz pasjonatów historii techniki. Od tego czasu niezmiennie Prezesem FOMT pozostaje dr hab. Stanisław Januszewski, wieloletni pracownik Politechniki Wrocławskiej (obecnie na emeryturze), historyk techniki, autor ok. 300 publikacji w tym 10 książek/monografii traktujących o dziejach myśli lotniczej i ochronie zabytków techniki. Misją Fundacji stało się propagowanie wiedzy na temat zabytków techniki (w tym działania edukacyjne skierowane do dzieci i młodzieży), ich ochrona, gromadzenie archiwaliów z nimi związanych, dokumentacji i fotografii, badania naukowe zespołów i dzieł techniki. Stanowią podstawę idei Otwartego Muzeum Techniki – sieci zabytkowych obiektów i zakładów przemysłowych. Od końca lat 90. XX wieku siedzibą Fundacji jest zabytkowy Holownik Parowy „Nadbor” (cumowany naprzeciw gmachu głównego Politechniki Wrocławskiej). W kolejnych latach wraz z Dźwigiem Pływającym „Wróblin” i barką „Irena” stał się rdzeniem i statkiem flagowym Muzeum Odry, jednym z elementów idei otwartego muzeum techniki Wrocławia. Fundacja publikuje rocznie po ok. 4-5 książek z zakresu historii techniki i ochrony zabytków techniki, organizuje warsztaty, konferencje naukowe, prowadzi Międzynarodowe Studium Archeologii Przemysłowej, Dolnośląską Akademię Lotniczą, udostępnia statki środowiskom żeglarzy i motorowodniaków Wrocławia, prowadzi szereg projektów i badań, także poza granicami Polski.

Miejsce – Muzeum Odry (Wybrzeże Wyspiańskiego 27, naprzeciw gmachu głównego Politechniki Wrocławskiej) – trzy zabytkowe jednostki żeglugi śródlądowej, każda z zachowanymi podzespołami (w tym maszynownia i kotłownia na Nadborze), dwoma salami wykładowymi, wystawami „Zabytki kultury technicznej Odrzańskiej Drogi Wodnej”, „Dzieci Odry”, „Załoga Odrzańskiej Odysei”.

Warsztaty Muzealne dla grup 6 – 11 latków (przedszkola i szkoły podstawowe)

Kilka propozycji

1. WARSZTATY WROCŁAWSKI GORDYJSKI WĘZEŁ WODNY – wiek 8 – 12 lat. Zajęcia rozwijające wyobraźnię przestrzenną, ukazujące młodzieży budowę i zasady działania Wrocławskiego Węzła Wodnego, poprzez zabawę. Dzieci i młodzież poznają wrocławskie jazy, śluzy, porty, stocznie, nabrzeża przeładunkowe. Poznają świat żeglugi śródlądowej, tętniącej życiem Odry. Warsztaty poprzedzone są prezentacją multimedialną, z kolei sama gra zasadza się na modyfikacji znanej zabawy „węzeł gordyjski”.

2. WARSZTATY „JESTEM ŻEGLARZEM!” - wiek 6-11 lat. Warsztaty skupione na żegludze śródlądowej na Odrze oraz ludziach, którzy z nią byli i są związani. Za sprawą archiwalnych fotografii i filmów, dzieci i młodzież pozna dawnych kapitanów, załogi statków odrzańskich i ich rodziny, także swoich rówieśników, wychowywanych na statkach. Prezentacja będzie podstawą gry „Jestem żeglarzem!”, która ma na celu rozbudzić ciekawość dzieci i młodzieży, rozbudzić wyobraźnię i kreatywność. W efekcie życie załóg stanie się dla uczestników bliższe, przeszłość i odrzańska żegluga stanie się bardziej zrozumiała.
3. WARSZTATY ODRA – OPOWIEM WAM BAJKĘ – wiek 6-9 lat. Dzieci poznają najciekawsze bajki i legendy odrzańskie. Zależnie od wieku słuchaczy zajęcia łączone są z pokazem multimedialnym (obrazy znad Odry, wizerunki Viadrusa i innych bohaterów opowieści – dla starszych dzieci), bądź dźwiękowym (szumiąca woda, skrzypiący pokład, etc., pojawiające się w tle, w trakcie opowiadania – dla młodszych dzieci). Następnie rysują i tworzą własną baśń odrzańską w małych grupach. Elementami stałymi będzie Odra oraz żegluga śródlądowa: kapitanowie, bosmani, którzy nie muszą być jednocześnie głównymi bohaterami. Wszystko zależy od wyobraźni. Bajkę dzieci ilustrują, jednak zastanawiają się wspólnie nad całą historią, którą następnie będą opowiadać całej grupie.
4. WARSZTATY MODELARSKIE –wiek 6-10 lat. Zajęcia skupiają się na wykonaniu kartonowego modelu holownika parowego Nadbor. Fundacja zapewnia materiały.

Wszystkie warsztaty, zależnie od ruchliwości i wielkości grup, wzbogacane są zajęciami ruchowymi, nawiązującymi do kwestii odrzańskich, ochrony zabytków.

Warsztaty i lekcje muzealne na statkach (dzieci starsze i młodzież)

- historia, geografia – zajęcia tematyczne: powiązanie poznawania jednostek, wystaw, z zagadnieniami podstawy programowej dotyczącymi życia na Odrze. Zajęcia trwają 1,5 godziny. W tym czasie dzieci/młodzież mogą zobaczyć Muzeum Odry oraz posłuchać minutowej prelekcji na temat któregoś z wybranych tematów (prezentacja multimedialna plus pogadanka dostosowana do wieku słuchaczy). Mogą to być m.in.:
 - Odra w czasie i przestrzeni (znaczenie rzeki w historii miasta Wrocławia)
 - Zabytki wrocławskiego węzła wodnego
 - Codzienność i praca na holownikach parowych (prelekcja połączona z gawędami kapitanów żeglugi sprzed lat [Fundacja współpracuje z Bractwem Mokrego Pokładu – grupą byłych kapitanów żeglugi, dawnych wykładowców Technikum Żeglugi Śródlądowej i armatorów odrzańskich], prezentacją bogatej ikonografii historii żeglugi odrzańskiej)
 - Historia żeglugi odrzańskiej
 - Zabytki techniki Wrocławia
 - Wielka Rewolucja Przemysłowa
 - Wynalazczość Wielkiej Emigracji
 - Polacy w myśli lotniczej czasu pionierów (do 1918 r.)
 - Zabytki techniki Dolnego Śląska (różne gałęzie przemysłu i techniki - do wyboru)
 - nauka wiązania węzłów żeglarskich

- wykonywanie modeli holownika parowego z kartonu (posiadamy odpowiedni model) – zajęcia te mogą być połączone z lekcją matematyki (temat figur przestrzennych),
- zajęcia plastyczne na pokładzie,

Zajęcia adresowane do młodzieży licealnej: konserwacja i wolontariat – w ramach lekcji wychowawczych można zainteresować młodzież formą wolontariatu, poprzez 1,5 godzinną konserwację prowadzoną na pokładach statków – od drobnych czynności naprawczych po malowanie poszycia.

Laboratoria obszaru cywilizacyjnego

- wycieczka śladami dziejów techniki we Wrocławiu (w ramach zajęć z geografii, historii, techniki).
- dla grup zorganizowanych (od 15 do 35 osób) przeprowadzamy warsztaty terenowe – proponujemy trasy połączone z prelekcją – związane z wybranymi wrocławskimi zabytkami techniki oraz z historią śródmiejskiego węzła wodnego. Trasy alternatywne:
 - wrocławskie elektrownie wodne,
 - przemysł wysp odrzańskich,
 - zabytki budownictwa wodnego śródmiejskiego węzła wodnego,
 - mosty centrum Wrocławia,
 - wodociągi wrocławskie,
 - przepompownia wody Świątniki (potrzeba zorganizowania transportu).

Zajęcia trwają od 1,5 - 3 godzin.

Koszty

Godzina zajęć jednej grupy na statkach wynosi 150 zł, a zajęć terenowych – 200 zł.

UWAGI:

- zajęcia można dowolnie dostosowywać do potrzeb dzieci i młodzieży oraz możliwości czasowych danej grupy,
- ze względów bezpieczeństwa i organizacyjnych jednorazowo na pokładach znajdować się mogą 2 grupy do 35 osób każda,
- w okresie od listopada do lutego odbywają się jedynie zajęcia w sali wykładowej (bez zwiedzania Muzeum Odry, z uwagi na aurę. W zamian proponujemy Wirtualny spacer po Muzeum Odry na stole multimedialnym.

Prowadzący zajęcia

dr hab. Stanisław Januszewski – Prezes FOMT, historyk techniki z wieloletnim doświadczeniem, właściciel Biura Studiów i Dokumentacji Zabytków Techniki, autor wielu projektów i wydarzeń, związanych z ochroną kultury technicznej.

mgr Mariusz Gaj - animator kultury

mgr Katarzyna Bobiec – artysta plastyk, autorka wielu wystaw i eventów kulturalnych

Współpracownicy Fundacji – pasjonaci historii techniki z wykształceniem wyższym technicznym bądź humanistycznym (wszyscy prowadzą prace badawcze z zakresu

historii techniki) oraz członkowie Bractwa Mokrego Pokładu – kapitanowie żeglugi i byli wykładowcy Technikum Żeglugi Śródlądowej.

Informacji udziela Stanisław Januszewski, tel. 882 116 779, nadbor@fomt.pl. Zgłaszając udział w zajęciach proszę podawać wiek dzieci/młodzieży, propozycję programową, liczebność grupy, imię, nazwisko prowadzącego grupę, telefon, mail.

Szkołom uczestniczącym w programie ofiarujemy wydawnictwa Fundacji.

Serdecznie zapraszamy!